

عنوان مقاله:

ارزیابی خشکسالی و تاثیر آن بر منابع آب سطحی و زیرزمینی (مطالعه موردی: حوزه آبخیز رودخانه میناب)

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های دانش زمین، دوره 7، شماره 3 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

احمد نوحه گر - استاد دانشکده محیط زیست، دانشگاه تهران

مریم حیدرزاده - دانشجوی دکتری علوم و مهندسی آبخیزداری، دانشگاه هرمزگان

محمدرضا ایدون - دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی زمین شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، هرمزگان

مهدی پناهی - استادیار دانشکده کشاورزی، دانشگاه زنجان

خلاصه مقاله:

خشکسالی ها از مخرب ترین رویدادهای آب وهوایی هستند که باعث خسارت های قابل توجهی هم در بخش منابع طبیعی و هم در زندگی انسان ها می شوند. حوزه آبخیز رودخانه میناب به دلیل وجود سد استقلال و اهمیت منابع آب های سطحی و زیرزمینی و واقع شدن دشت های قابل توجه در این حوزه انتخاب شده است. فراوانی خشکسالی با استفاده از دو شاخص RDI و SPI در ایستگاه های بارانسنجی معرف واقع در دشت های این حوزه تعیین شد. نتایج نشان داد هر دو شاخص SPI و RDI بیشترین فراوانی خشکسالی ملایم و متوسط را برای منطقه برازش دادند. شاخص SPI براساس فرضیه سنج کارآمد، سازگاری بهتری با منطقه مورد مطالعه نشان داد. بنابراین شاخص برای ارزیابی روابط خشکسالی و منابع آب انتخاب شد. سپس به منظور بررسی تاثیر خشکسالی بر منابع آب سطحی رابطه این شاخص با تغییرات متوسط دبی سالانه ایستگاه های هیدرومتری نزدیک هر دشت سنجیده شد. نتایج نشان داد این رابطه با همبستگی بالا معنی دار می باشد. در مرحله بعد به منظور بررسی اثر خشکسالی بر منابع آب زیرزمینی، با استفاده از رابطه همبستگی دو متغیره، ضریب تاثیر برداشت و خشکسالی بر تغییرات سطح آب زیرزمینی محاسبه شد و معلوم گردید افت سطح آب همه دشت های مورد مطالعه متاثر از خشکسالی با ضریب تاثیر بالا است به جز دشت مسافرآباد که چاه های آن در سفره دوم واقع شده و بخش عمده تغذیه آبخوان آن، از طریق سازندهای سخت ارتفاعات صورت می گیرد و تاثیرپذیری کمتری از بارش دشت دارد.

کلمات کلیدی:

: آب سطحی، آب زیرزمینی، خشکسالی، دشت میناب، SPI، RDI

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1266772>

